

Zmenka

Osnova:

1. Právna úprava
2. Podstata zmenky
3. Účastníci
4. Náležitosti zmenky
5. Druhy zmeniek
6. Zročnosť = splatnosť zmenky
7. Operácie so zmenkami (accept, aval, eskont, reeskont, indosament, prolongácia)
8. ~~Postih a protest zmenky~~
9. Výhody a riziká zmenky pre veriteľa a dlžníka
10. Platenie zmenkou v tuzemsku i v ZO

1. Právna úprava zmeniek – zmenkový a šekový zákon č. 191/1950 Zb.
2. Zmenku možno definovať ako písomný záväzok, ktorý musí mať presne určenú formu.

Zmenka je krátkodobý cenný papier, ktorý obsahuje **bezpodmienečný záväzok alebo príkaz toho, kto zmenku vystavil, aby zaplatil stanovenú zmenkovú sumu v určitý čas a na určitom mieste a zabezpečujúci inému právoplatnému majiteľovi právo vyžadovať toto plnenie od toho, kto sa na zmenku podpísal.** Majiteľovi zmenky teda poskytuje právo požadovať v určenej lehote úhradu, resp. výplatu peňažnej sumy uvedenej na zmenke

3. Účastníci
 - dlžník (výstavca, trasant)
 - veriteľ (remitent)
 - zmenečník (trasát) – zaviazaný akceptovanú zmenku zaplatiť
4. Náležitosti zmenky
 - a) *slovo zmenka* v texte listiny v jazyku, v ktorom je zmenka vystavená,
 - b) *bezpodmienečný príkaz* zaplatiť určitú peňažnú sumu,
 - c) *meno toho, kto má zaplatiť (zmenečník),*
 - d) *dátum splatnosti (zročnosť zmenky)* – pozri druhy zmeniek podľa splatnosti,
 - e) *miesto, kde má byť zmenka zaplatená,*
 - f) *meno toho, komu alebo na koho rad má byť zmenka vyplatená (remitent),*
 - g) *dátum a miesto vystavenia zmenky,*
 - h) *podpis vystaviteľa.*
5. Druhy zmeniek
 - obchodné - vznikajú na základe pohybu tovarov. Sú nástrojom platenia pri obchodných operáciách
 - finančné - používajú sa pri vyrovnávaní finančných záväzkov

Klasifikácia zmeniek podľa toho, kto zmenku vystavuje:

- vlastná zmenka (sola zmenka) - vystavovateľ zmenky je zároveň zmenkový dlžník, takže na zmenke vystupujú len dve osoby (vystavovateľ a zmenkový veriteľ). Zmenka obsahuje sľub vystavovateľa zaplatiť potvrdený jeho podpisom ("za túto zmenku zaplatím")
- cudzía zmenka (trata) - zmenku uhradí na príkaz vystavovateľa ("zaplaťte za túto zmenku") tretia osoba (trasát), na zmenke vystupujú tri osoby (vystavovateľ, zmenkový dlžník a zmenkový veriteľ), tretia osoba musí zmenku *akceptovať*

Vetex, s. r. o. Výšná 181 958 04 Partizánske 30 932 0 Sant Vltava	Malacky, 21. marca 2007		Mena	SKK	=850 000	--
	Miesto a dátum vystavenia (mesiac slovom)					
	21. mája 2007		ZAPLATTE ZA TÚTO ZMENKU			
	Splatnosť (mesiac slovom)					
	Hepax, s. r. o., Fučíkova 33, 811 23 Bratislava					
	Komu					
	Osemstopäťdesiatšesť korún slovenských					
	Suma slovom					
	Vetex, s. r. o.					
	Zmenečník					
Vítazná 181, 958 04 Partizánske						
Prasná adresa						
Partizánskem						
Splatné v (miesto platenia)						
Patrabanka, pobočka Partizánske						
Splatné v (domici)						
Číslo účtu pláťteľa / kód banky 3232325617/1100						
Koral, s. r. o. Hurbanova 15 901 01 Malacky pp Rudolf Novotný						
Meno/názov, pečiatka, adresa a podpis(y) vystaviteľa zmenky						
Rudolf Novotný						

30 931 0 Sant HUG	Bratislava, 14. marca 2007		Mena	SKK	=200 000	--
	Miesto a dátum vystavenia (mesiac slovom)					
	ZA TÚTO ZMENKU ZAPLATÍM		14. júna 2007			
	Splatnosť (mesiac slovom)					
	PREMA, s. r. o., Račianska 29, 832 12 Bratislava					
	Komu					
	Dvestotisíc korún slovenských					
	Suma slovom					
	Bratislave					
	Splatné v (miesto platenia)					
Všeobecná úverová banka, a. s., Bratislava						
Splatné v (domici)						
Číslo účtu pláťteľa / kód banky 1452377332/0200						
Alfa, s. r. o. Sibírska 12 832 25 Bratislava pp Ján Malý						
Meno/názov, pečiatka, adresa a podpis(y) vystaviteľa zmenky						
Ján Malý						

Podľa termínu splatnosti:

- vista zmenka - zmenky splatné pri predložení (**na videnie**, max do 1 roka)
- termínovaná vista zmenka - zmenky splatné **na určitý čas po videní** (napr. po uplynutí 30 dní od predloženia)
- datozmenka - zmenky splatné **po určitom čase od vystavenia** (po uplynutí 90 dní odo dňa vystavenia uhradiť)
- denná (fixná) zmenka – **na určitý deň** (napr. 17. augusta 2006)

6. Zročnosť = splatnosť zmenky

- na videnie
- na určitý čas po videní
- na určitý čas od vystavenia
- na určitý deň

7. Operácie so zmenkami (accept, aval, eskont, reeskont, indosament, prolongácia)

Akcept - je potvrdením záväzku, že osoba, na ktorú je zmenka vystavená, v dobe splatnosti zmenku uhradí

Aval – „zmenkové ručiteľstvo“

Eskont – Majiteľ zmenky eskontom predá zmenku pred dňom splatnosti komerčnej banke. Banka vyplatí zmenkovú sumu zníženú o diskont.

Reeskont - vzniká, ak komerčná banka predá eskontovanú zmenku emisnej banke.

Prevod – prevedenie indosamentom (rubopisom, žirovaním), čo sa vyznačí na rube zmenky.

Prolongácia – je predĺženie termínu splatnosti zmenky vystavením novej zmenky alebo prečiarknutím pôvodnej splatnosti a uvedením novej splatnosti.

8. Postih a protest zmenky

- **Protest** je prvý úkon smerujúci k uplatneniu práva zo zmenky. Protestom sa zisťuje, že bolo odoprené prijatie alebo platenie zmenky. Protest je zákonom detailne upravené písomné osvedčenie, ktoré na žiadosť oprávnenej osoby vydáva stanovený orgán (vykonáva sa na súde, u notára alebo na obecnom / mestskom úrade).

"PROTEST PRE NEPRIJATIE" – Účelom vykonania tohto protestu je zabezpečenie dôkazu o tom, že zmenka bola včas predložená k prijatiu a toto prijatie bolo odmietnuté.

"PROTEST PRE NEPLATENIE" – Účelom tohto protestu je potvrdenie skutočnosti, že zmenka bola riadne predložená osobe uvedenej na zmenke a aj napriek tomu nebola čiastočne alebo úplne preplatená.

- Ak nebola zmenka zaplatená, môže majiteľ pri splatnosti zmenky vykonať **postih** proti indosantom, vystaviteľovi a iným osobám zmenečne zaviazaným.

9. Výhody a riziká zmenky pre veriteľa a dlžníka – doplniť individuálne

10. Platenie zmenkou v tuzemsku i v ZO - doplniť individuálne

ŠEK

Osnova:

1. Právna úprava
2. Podstata šeku
3. Účastníci
4. Náležitosti šeku
5. Obeh a splatnosť šekov
6. Druhy šekov
7. ~~Operácie so šekmi (indosament, križovanie)~~
8. ~~Postih a protest šeku~~
9. Platenie šekom v tuzemsku i v ZO
10. Výhody a riziká šeku pre veriteľa a dlžníka

1. Právna úprava zmieniek – zmenkový a šekový zákon č. 191/1950 Zb.
2. Podstata šeku – nástroj platenia, platobný prostriedok, cenný papier
 - **bezpodmienečný platobný príkaz, ktorým vystaviteľ šeku žiada peňažný ústav (banku), aby z jeho účtu zaplatil čiastku uvedenú na šeku**
 - vydáva na požiadanie banky svojim klientom k zriadenému účtu; vydáva šekovú knižku
3. Účastníci
 - vystaviteľ šeku = kto má zaplatiť
 - Šekovník = banka, ktorá zaplatí
 - Veriteľ = remitent = osoba, ktorej sa má zaplatiť
4. Náležitosti šeku
 - a) označenie, že ide o šek, v texte listiny,
 - b) bezpodmienečný príkaz zaplatiť určitú peňažnú sumu,
 - c) meno toho, kto má zaplatiť,
 - d) uvedenie miesta, kde sa má platiť,
 - e) dátum a miesto vystavenia,
 - f) vlastnoručný podpis vystavovateľa

Prima Banka, a.s.

Zaplatte za tento šek séria B 6.000.000

MENA SUMA

SUMU SLOVAMI

KOMU

MIESTO VYSTAVENIA

DÁTUM VYSTAVENIA

PODPIS(Y), OZNAČENIE VYSTAVITEĽA

INVESTIČNÁ A ROZVOJOVÁ BANKA INVESTIČNÁ A ROZVOJOVÁ BANKA INVESTIČNÁ A ROZVOJOVÁ BANKA INVESTIČNÁ A ROZVOJOVÁ BANKA INVESTIČNÁ A ROZVOJOVÁ BANKA INVESTIČNÁ A ROZVOJOVÁ BANKA

ČÍSLO ÚČTU KÓD BANKY SUMA ČÍSLO ŠEKU KÓD

TENTO PRIESTOR NEVYPLŔAJTE ANI NEPEČIATKujte, JE URČENÝ PRE AUTOMATIZOVANÉ SPRACOVANIE ŠEKU

5. Obeh a splatnosť šekov

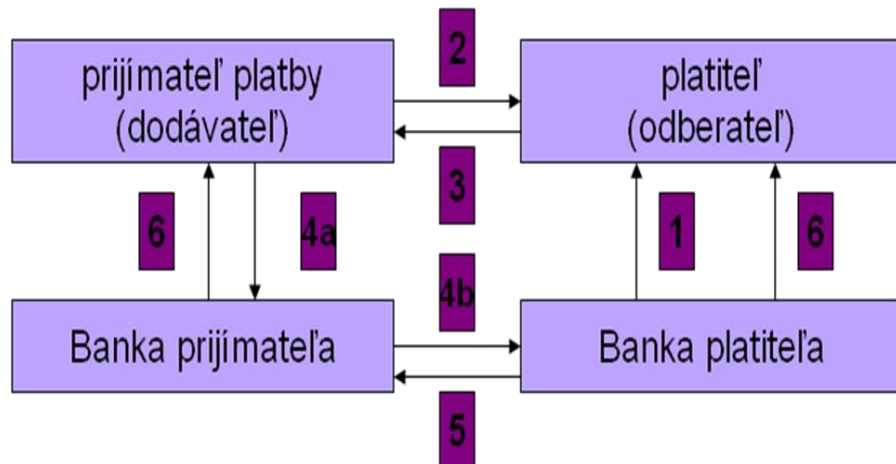
- 8 dní – šeky vystavené a splatné v jednom štáte,
- 20 dní – šeky vystavené a splatné v dvoch rôznych štátoch na tom istom kontinente,
- 70 dní – šeky vydané a splatné v dvoch rôznych štátoch na rôznych kontinentoch.

6. Druhy šekov: na meno, na doručiteľa, pokladničný, na zúčtovanie, súkromný, bankový

~~7. Operácie so šekmi (indosament, križovanie)~~

~~8. Postih a protest šeku~~

9. Platenie šekom v tuzemsku i v ZO

- 1 – Vydanie šeku bankou
- 2 – Dodávka tovaru alebo služby
- 3 – Platenie šekom (vystavenie šeku dlžníkom)
- 4 – Predloženie šeku na inkaso
- 5 – Preplatenie šeku bankou platiteľa
- 6 – Výpisy z účtov

10. Výhody a riziká šeku pre veriteľa a dlžníka - individuálne